

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 96/2022-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], Česká Republika, [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátom JUDr. Jánom Kasenčákom, Brečtanová 28, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 33 K 47/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia označení v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. januára 2022 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 33 K 47/2021 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažovatelia v petite ústavnej sťažnosti navrhli, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov a nahradiť im trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že 21. októbra 2021 bol právnym zástupcom sťažovateľov na okresnom súde elektronicky podaný návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „dlžník“).

3. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti poukazujú na to, že 8. novembra 2021, teda v posledný deň procesnej lehoty podľa § 14 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), vydal okresný súd uznesenie, ktorým vyzval sťažovateľov ako navrhovateľov na odstránenie vád, a to: 1. predložením plnej moci (ktorá však v elektronickom súdnom spise bola

uložená v správnom formáte vo forme zaručenej konverzie) a 2. predložením výzvy veriteľa doručenej dlžníkovi.

4. Právny zástupca sťažovateľov prevzal uznesenie 9. novembra 2021 a v rovnaký deň odoslal okresnému súdu elektronicky požadované prílohy.

5. Pokiaľ ide o výzvu dlžníkovi, právny zástupca sťažovateľov považuje túto požiadavku za šikanózu, pretože sťažovateľ [REDAKOVANÉ] je veriteľom súdom priznanej a súdnym exekútorom vymáhanej pohľadávky, o čom predložil v pôvodnom návrhu relevantný dôkaz. Zároveň právny zástupca predložil okresnému súdu do spisu aj upovedomenie súdneho exekútora o začatí exekúcie spolu s doručenkou od súdneho exekútora.

6. Dňa 19. novembra 2021 bol posledný deň, dokedy mal okresný súd podľa § 14 ods. 1 štvrtej vety zákona o konkurze a reštrukturalizácii rozhodnúť o začatí konkurzného konania.

7. Dňa 7. decembra 2021 prezidentka Slovenskej republiky vymenovala Lenku Čadanovú za sudkyňu s pôsobením na okresnom súde. Sudcovská rada však na túto skutočnosť nerefletovala a neprijala ihneď zmenu rozvrhu práce okresného súdu.

8. Po niekoľkých telefonických urgenciách sa právny zástupca začiatkom decembra dozvedel, že vec vedenú na okresnom súde pod sp. zn. 33 K 47/2021 prevezme novovymenovaná sudkyňa Lenka Čadanová. Následne si právny zástupca sťažovateľov overil túto skutočnosť v kancelárii podpredsedu súdu, pretože z webového sídla Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky nevyplývalo, že by okresný súd v tom čase kvôli novovymenovanej sudkyňi menil rozvrh práce. Asistentka podpredsedu súdu potvrdila ústne právnenému zástupcovi sťažovateľov, že vec bude pridelená novovymenovanej sudkyňi, ale ešte nebol schválený dodatok k rozvrhu práce.

9. Dňa 13. decembra 2021 prišla právnenému zástupcovi sťažovateľov e-mailová správa z elektronického súdneho spisu, že došlo k zmene sudcu. Keďže zákonná lehota uplynula už 19. novembra 2021 a ani v decembri 2021 sa nič nedialo, právny zástupca, vediac o skutočnosti, že táto vec vedená na okresnom súde pod sp. zn. 33 K 47/2021 bude (alebo bola) pridelená sudkyňi Lenke Čadanovej, si zistil, ktorý vyšší súdny úradník bol (bude) pridelený, a 15. decembra 2021 napísal e-mailovú správu s urgenciou. E-mailová správa bola odoslaná vyššiemu súdnemu úradníkovi a do kópie správy bola uvedená Lenka Čadanová.

10. Sudkyňa Lenka Čadanová odpísala 15. decembra 2021 o 18.57 h e-mailovou správou, v ktorej poprela, že by bola zákonnou sudkyňou vo veci vedenej pod sp. zn. 33 K 47/2021, a upriamila pozornosť právneho zástupcu sťažovateľov na uvedenie si, že na okresnom súde sa nachádzajú tisíce spisov (konaní), a preto vzhľadom na personálne aj technické obsadenie súdu tento proces nie je možné zrealizovať v priebehu niekoľkých dní.

11. Dňa 21. decembra 2021 elektronická podateľňa vygenerovala náhodným výberom nového zákonného sudcu Lenku Čadanovú.

12. Od 19. novembra 2021 uplynulo ku dnu podania ústavnej sťažnosti 69 dní (posledný deň, dokedy mal okresný súd podľa § 14 ods. 1 štvrtej vety zákona o konkurze a reštrukturalizácii rozhodnúť o začatí konkurzného konania), avšak okresný súd nevydal uznesenie o začatí konkurzného konania.

II.

Argumentácia sťažovateľov

13. Podstatou argumentácie sťažovateľov je tvrdenie o tom, že v napadnutom konaní zo strany okresného súdu dochádza k zbytočným priet'ahom. Sťažovatelia poukazujú na to, že v napadnutom konaní nedošlo v zákonnej lehote k rozhodnutiu o začatí konkurzného konania.

14. Sťažovatelia sú toho názoru, že okresný súd nemôže porušovať zákonné lehoty na rozhodnutie s odvolaním sa na zaťaženosť sudcov okresného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Predmetom konania o ústavnej sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti argumentácie, ktorou sťažovatelia namietajú, že v napadnutom konaní došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy z dôvodu, že okresný súd nerozhodol o začatí konkurzného konania v zákonom stanovenej lehote.

16. V súlade s § 14 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii ak súd zistí, že návrh na vyhlásenie konkurzu spĺňa zákonom ustanovené náležitosti, najneskôr do 15 dní od doručenia návrhu rozhodne o začatí konkurzného konania. Inak v rovnakej lehote uznesením poučí navrhovateľa o nedostatkoch návrhu a vyzve ho, aby tieto nedostatky v lehote 10 dní odstránil. Ak tak navrhovateľ neurobí, súd návrh odmietne najneskôr do 15 dní po tom, čo uplynula lehota na odstránenie nedostatkov. Inak v rovnakej lehote rozhodne o začatí konkurzného konania.

17. O zjavnú neopodstatnenosť ide, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

18. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017).

19. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných priet'ahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03, I. ÚS 103/2016), resp. ak argumenty v sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom,

ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09, I. ÚS 188/2019, II. ÚS 238/2020).

20. Vzhľadom na povahu konkurzného konania je nevyhnutné, aby toto konanie prebehlo čo najrýchlejšie s cieľom maximálneho kolektívneho uspokojenia veriteľov dlžníka. Z tohto dôvodu zákon o konkurze a reštrukturalizácii stanovuje v § 14 ods. 1 lehotu na rozhodnutie o začatí konkurzného konania. Lehoty stanovené zákonom o konkurze a reštrukturalizácii na vykonanie úkonu súdom alebo na rozhodnutie súdu sú lehotami poriadkovými. Ich nedodržanie môže vyústiť do prieťahov v konaní. Na druhej strane však ústavný súd konštatuje, že iba samotné nedodržanie zákonnej lehoty na rozhodnutie súdu o začatí konkurzného konania, na ktorú sťažovatelia v ústavnej sťažnosti poukazujú, nie je dostatočným dôvodom na vyslovenie existencie zbytočných prieťahov v konkurznom konaní. Pri určovaní zbytočných prieťahov v konkurznom konaní je nevyhnutné v danom prípade okrem toho posúdiť aj iné kritériá, napríklad samotnú dĺžku doterajšieho priebehu konkurzného konania, ktorá môže mať za následok, že tu nie je dôvod na vyslovenie existencie zbytočných prieťahov v konkurznom konaní, pretože doterajšia celková dĺžka napadnutého konania nesignalizuje nečinnosť konkurzného súdu v ústavne relevantnej intenzite.

21. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02).

22. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

23. Ústavný súd konštatuje, že hoci doterajší postup okresného súdu v namietanom konaní nebol celkom bez prieťahov (lehota na rozhodnutie o začatí konkurzného konania prekročená bola), ich intenzita s prihliadnutím na všetky okolnosti konania okresného súdu nedosiahla podľa názoru ústavného súdu taký stupeň závažnosti, ktorý by mohol viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04). Doterajšia celková dĺžka napadnutého konania signalizuje nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite.

24. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že celkovú dĺžku napadnutého konania na okresnom súde (návrh na vyhlásenie konkurzu bol podaný 21. októbra 2021) nepovažuje v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci za zjavne neprimeranú, nevyhodnotil ju ako nezlučiteľnú so základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a dospel k záveru, že doterajšia dĺžka napadnutého konania nesignalizuje nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľmi označeného základného práva.

25. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

26. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

27. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom ustanovených náležitostí sťažovateľa v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priet'ahom, ktoré budú mať ústavnoprávny rozmer, predložili ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. marca 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu